

Konsep 1Malaysia Dan Proses Pembinaan Negara Bangsa: Ke Arah Pembentukan Generasi Muda Malaysia Glokal *(1Malaysia Concept and Nation State Development Process: Towards the Formation of Glocal Malaysia Younger Generation)*

Rohani Hj. Ab Ghani*, Ismail Yusoff*, Mohd Khairie Ahmad**, Zulhilmi Paidi*

* Pusat Pengajian Umum, Kolej Sastera dan Sains, Universiti Utara Malaysia

** Pusat Pengajian Teknologi Multimedia dan Komunikasi, Kolej Sastera dan Sains,
Universiti Utara Malaysia

Abstrak: Konsep 1Malaysia merupakan salah satu daripada tonggak bagi pembinaan negara bangsa Malaysia. Ia juga dilihat sebagai salah satu bentuk transformasi dari yang berbentuk bangsa pelbagai kaum kepada pembentukan 1 bangsa 1 negara iaitu bangsa Malaysia. Gagasan ini juga bertujuan untuk membentuk generasi muda Malaysia yang glokal iaitu bertaraf antarabangsa tetapi tetap berpegang kepada ciri-ciri kebangsaan. Kertas kerja ini membincangkan tentang gagasan 1Malaysia yang menjadi tonggak untuk memperkasakan usaha bagi membina bangsa yang utuh, berdaya saing dan berpegang kepada slogan 1 bangsa 1 negara iaitu bangsa Malaysia. Tumpuan kertas kerja juga ialah mengenai pemahaman dan penerimaan gagasan 1Malaysia dengan memberikan fokus kepada sekumpulan pelajar institusi pengajian tinggi awam iaitu UUM. Responden terdiri daripada berbilang bangsa dan mewakili dua kumpulan iaitu mereka yang pernah mengikuti sebarang program pembinaan sahsiah (*character building*) yang dianjurkan oleh pihak kerajaan antaranya Program Latihan Khidmat Negara (PLKN) dan Kursus Ketatanegaraan dan yang tidak mengikuti program tersebut. Data dikumpulkan melalui pengedaran soal selidik tadbir sendiri. Dapatan kajian menunjukkan tahap pemahaman terhadap konsep 1Malaysia dalam kalangan pelajar adalah tinggi. Dapatan kajian juga mendapati wujud perbezaan yang signifikan berhubung pemahaman para pelajar yang pernah mengikuti program 1Malaysia dengan yang tidak pernah mengikutinya. Walau bagaimanapun, tahap penerimaan konsep 1Malaysia dalam kalangan pelajar menunjukkan tahap yang rendah berbanding tahap pemahamannya. Kertas ini turut membincangkan tentang cabaran-cabaran dalam merealisasikan konsep 1Malaysia yang merupakan sebahagian daripada pengalaman Malaysia dalam proses pembentukan negara bangsa negara ini..

Kata kunci: 1Malaysia, negara-bangsa, glokal, Program Latihan Khidmat Negara (PLKN), generasi muda.

Abstract: The 1Malaysia concept is one of the pillars of the Malaysian nation building. It is also seen as a form of transformation that shaped multi-ethnics to the formation of 1 race of 1 nation known as Malaysian. The idea was also to create a glocal young Malaysians which internationally recognised and yet strongly stick to the nation characteristics. This paper discusses the concept of 1Malaysia as the pillar to strengthen efforts in building nationality with great, competitiveness and strongly up hold to the slogan of 1 race 1 nation. In addition, this paper also focuses on the understanding and acceptance of the 1Malaysia concept by focusing on a group of students of a public institution of higher education. 422 multi-racial respondents were recruited which representing two groups, those

who have experienced and inexperienced of character building program organised by the government including the National Service Training Program (NSTP) and nationhood courses. Data were collected through questionnaires distribution with self-administered technique. Generally, the results showed that the understanding level of 1Malaysia concept was considered high. Findings also indicates that there is significant differences of 1Malaysia concept understanding between those have attended and those who have never involved in the 1Malaysia programs. Interestingly, the study found that the acceptances level of the 1Malaysia concept among students were low although their level of understanding were considered high. In addition, this paper also discusses the challenges in realising the 1Malaysia concept which is part of Malaysia's experience in nation-state building processes.

Keywords: *1Malaysia, nation-state, glocal, National Service Training Program (NSTP), the younger generation*

PENGENALAN

Gagasan ulung sesebuah negara di dalam dunia ini adalah membentuk nilai kebangsaan satu bangsa satu negara dalam kalangan rakyat mereka. Dalam konteks ini, Indonesia merupakan antara negara yang telah membuktikan kejayaan mereka dalam pembentukan negara bangsa. Manakala bagi Malaysia pula, setelah lebih lima puluh tahun merdeka, negara kita masih dibelenggu dengan persoalan perpaduan nasional dan pembinaan negara bangsa Malaysia. Setakat ini soal perpaduan masih belum mencapai tahap yang diharapkan. Bagi mencapai objektif ini, pelbagai agenda nasional telah dilaksanakan sejak negara mencapai kemerdekaan lagi. Antaranya ialah pengenalan falsafah negara iaitu Rukun Negara yang menjadi tunjang kepada perpaduan nasional Malaysia. Selain dari itu perlaksanaan Dasar Kebudayaan Kebangsaan, Dasar Pendidikan Kebangsaan turut menjadi mekanisme kepada perpaduan rakyat pelbagai kaum di Malaysia.

Selain dari bertujuan untuk memupuk perpaduan, dasar-dasar tersebut juga bertujuan untuk membina jati diri rakyat Malaysia. Sebagai sebuah negara yang mempunyai penduduk yang bersifat homogeneous, cabaran Malaysia adalah lebih besar berbanding dengan negara-negara yang mempunyai penduduk yang bersifat heterogeneous. Cabaran ini juga menjadi bertambah kompleks dari masa ke semasa. Sehubungan dengan keperluan ke arah pembinaan negara-bangsa Malaysia, konsep 1Malaysia telah dicetuskan oleh Perdana Menteri Malaysia, Dato' Seri Mohd. Najib Tun Abdul Razak. Gagasan ini merupakan satu idea yang dilihat sebagai kesinambungan daripada konsep Wawasan 2020 yang diperkenalkan oleh Tun Mahathir Mohamad semasa beliau menjadi Perdana Menteri Malaysia. Konsep ini juga merupakan satu strategi baru diperlukan bagi menguruskan perpaduan nasional bagi merealisasikan perpaduan di kalangan rakyat Malaysia. Konsep yang dilihat sebagai ideologi nasional negara merupakan satu pendekatan baru ke arah pembinaan bangsa Malaysia. Ia juga merupakan salah satu usaha untuk memupuk semangat kekitaan (*sense of belonging*) atau esprit de corps bagi seluruh rakyat Malaysia tanpa mengira perbezaan etnik, agama dan budaya. Konsep 1Malaysia juga cuba dijadikan sebagai satu pengisian dalam perasaan nasionalisme dan patriotisme di kalangan seluruh rakyat di negara ini.

ULASAN KARYA

Gagasan 1Malaysia bertujuan untuk menanamkan rasa esprit de corps dalam kalangan rakyat Malaysia. Esprit de corps atau rasa kekitaan ini merupakan asas yang paling penting ke arah

mewujudkan semangat patriotisme dan nasionalisme Malaysia. Apakah semangat patriotisme? Menurut sebuah tulisan agak klasik yang telah dihasilkan oleh Jordan (1904), menyatakan bahawa patriotisme adalah perasaan cintakan tanah air yang ringkas disertai oleh sentimen yang kompleks. Ia bukan hanya terhad pada perasaan cintakan negara dan watan sahaja tetapi ia juga meliputi undang-undang, institusi, dan kerajaan sesebuah negara serta kagum pada wira, negarawan, dan cerdik pandai yang memberi sumbangan besar kepada negara, rasa cinta terhadap suasana fizikal negara seperti rasa sayangkan bumi, iklim semula jadi, gunung, sungai, padang, hutan belantara, bunga dan lain-lain yang dimiliki oleh sesebuah negara.

Perasaan patriotik boleh dicetuskan oleh ucapan-ucapan daripada mereka yang mempunyai kesedaran yang tinggi ke atas masyarakat. Selain dari itu juga Jordan berpandangan bahawa patriotisme juga boleh dilahirkan melalui sejarah negara. Menurut beliau, dengan mengetahui dan memahami sejarah negara, seseorang itu akan lebih mencintai negaranya. Akhir sekali, patriotisme mampu digerakkan oleh tokoh-tokoh agung negara, negarawan, pemimpin, pahlawan, penyair, ahli falsafah dan penyair. Mereka merasakan diri mereka mempunyai ikatan yang kuat dengan negara dan masyarakat.

Semangat patriotisme dan nasionalisme juga turut dipengaruhi oleh tanggapan penduduk terhadap negara mereka. Ia dipengaruhi oleh rumpun asal keturunan mereka. Sebahagian besar dari negara di dunia ini mempunyai penduduk yang pelbagai etnik. Di Cyprus, secara keseluruhannya penduduk di negara itu terdiri daripada dua komuniti utama iaitu yang berketurunan Turki dan satu komuniti lagi berasal dari Turki. Sejak mencapai kemerdekaan pada tahun 1960, penduduk Cyprus sebenarnya mempunyai dua bentuk patriotisme iaitu berasaskan kepada keturunan masing-masing. Pada tahun 1974, Cyprus mengalami perang saudara yang telah mengakibatkan 1/3 daripada pulau kecil itu dikuasai oleh Turki. Namun begitu dari masa ke semasa, tahap corak patriotisme rakyat Cyprus atau dikenali sebagai Cypriot kian berubah. Berasaskan kepada kajian Doob (1986), semangat patriotisme dan nasionalisme dalam kalangan rakyat Cyprus selepas dekad 1970-an lebih tertumpu kepada tanah air tempat mereka dilahirkan. Doob telah membuat kajian berasaskan kepada kaedah turut serta mendapati mereka menyanjung Cyprus sebagai tanah tumpah darah mereka. Walaupun mereka telah berhijrah ke luar negara, namun kasih sayang dan perhatian mereka masih tertumpu ke atas negara asal mereka iaitu Cyprus.

Mereka juga tetap mengingati nilai-nilai sejarah negara mereka walaupun telah dipengaruhi dengan kuat oleh Greek dan Turki dalam setiap aspek termasuk ekonomi, politik dan sosial. Kajian Doob mendapati bahawa etnik di Cyprus sama ada etnik Greek mahupun etnik Turki menyatakan bahawa rakyat negara itu menyayangi negara, pulau, agama dan mereka sendiri. Mereka juga menegaskan akan keperluan bersatu padu sebagai satu keluarga walaupun terdapat perpecahan politik dalam kalangan mereka disebabkan latar belakang sejarah negara tersebut.

Dalam konteks Malaysia ia dapat dilakukan dengan cara menanamkan semangat cintakan kepada negara dan menganggap kita sebagai bangsa Malaysia bukannya bangsa Melayu, Cina atau India. Menurut Hankins & Covan (2000) juga Parker & Gibbon, B (2010), langkah inilah yang dilakukan oleh Amerika Syarikat di mana untuk menanamkan semangat patriotik bangsa Amerika, tidak ada bangsa sama ada bangsa Latin, German, Celtic, Slavic, Arya atau Caucasian di negara tersebut yang boleh menganggap bangsa mereka yang terbaik. Ia bertujuan untuk mengelakkan golongan chauvinis mendakwa bangsanya yang paling tulen dan lebih hebat. Menurut Hankins & Covan juga Parker & Gibbon, B lagi, agama dan bahasa tidak ada kena mengena dengan negara-bangsa. Ini kerana di beberapa buah negara yang menggunakan pelbagai bahasa mengikut etnik tetapi tetap menjadi rakyat yang setia kepada negara yang didiami. Contohnya negara Bulgaria dan Switzealand yang masing-

masing mempunyai dua dan tiga bahasa rasmi, tetapi masih mempunyai rakyat yang setia pada negaranya.

Dalam usaha untuk menanamkan semangat patriotisme, Wan Mohd Nor (2011) berpandangan bahawa semangat gagasan 1Malaysia bukanlah idea baru malah ia sudah lama terungkap. Hal ini dapat dikesan dalam lagu kebangsaan iaitu Lagu Negaraku yang mengandungi ungkapan “Rakyat Hidup, Bersatu dan Maju.” Begitu juga cita-cita perpaduan kebangsaan (*National Unity*) serta dasar-dasar bagi mencapainya digubal dan dilaksanakan melalui sistem pendidikan seperti yang dapat dilihat pada Laporan Razak dan Rahman Talib, melalui Dasar Kebudayaan Kebangsaan, pembentukan parti Perikatan dan kemudiannya Barisan Nasional, pengenalan Dasar Ekonomi Baru, Dasar Pembangunan Nasional dan lain-lain lagi.

Menurut Wan Mohd Nor, kemunculan Gagasan 1Malaysia adalah tepat pada waktunya berikutan dengan ancaman-ancaman globalisasi yang membawa masuk pelbagai idea dan pemikiran dari luar yang tidak terbatas. Gagasan ini juga sangat strategik kerana perkembangan-perkembangan politik dan ekonomi dalaman yang tidak terpisah dari perkembangan luaran yang boleh menimbulkan suasana yang boleh meruntuhkan adab terhadap agama, bangsa dan negara. Oleh yang demikian, bagi mencapai matlamat gagasan 1Malaysia, maka beberapa langkah yang positif hendaklah dilakukan oleh kerajaan. Antaranya, mewujudkan gerakan penguasaan bahasa kebangsaan dan bahasa-bahasa asing, menghapuskan pemisahan pendidikan agama dengan pendidikan moral, mewujudkan sekolah berasrama 1Malaysia, menggerakkan peranan Institusi Pengajian Tinggi Awam dan Swasta, giatkan sikap terbuka pemimpin kerajaan terhadap golongan sarjana, siri wacana perdana 1Malaysia, memperingati ilmuwan dan sarjana pelbagai bidang dan sebagainya.

Pendapat Wan Mohd Nor adalah selari dengan penemuan kajian oleh Kasim Ahmad (1986) dan Tan Liok Ee (1966). Mengikut Kassim Ahmad, masalah perpaduan bangsa dan rakyat di Malaysia telah lama disadari oleh semua pihak. Bagi pihak kerajaan, ia telah pun mengambil tindakan konkrit dan serta melakukan perubahan dasar untuk mengatasi masalah perkauman demi mencapai perpaduan nasional. Misalnya, kerajaan menubuhkan Majlis Perundingan Negara untuk membincangkan soal-soal sensitif setelah berlakunya rusuhan kaum 13 Mei 1969, melaksanakan dengan lebih tegas dasar pelaksanaan Bahasa Kebangsaan dalam sistem pelajaran nasional, mewujudkan sebuah ideologi kebangsaan iaitu Rukun Negara, membuat beberapa pindaan Perlembagaan untuk memperkukuhkan peruntukan-peruntukan berhubung dengan perkara-perkara sensitif dan lain-lain lagi. Walau bagaimanapun, setakat ini Malaysia masih belum dapat membentuk sebuah negara bangsa. Ia disebabkan oleh faktor sejarah penjajahan, kepelbagaian suku bangsa, bahasa, dialek, adat-adat dan agama, perbezaan politik dan ideologi inter dan intra kaum.

Sementara itu, bagi Tan Liok Ee (1996) pula berpandangan bahawa proses pembentukan negara-bangsa di Malaysia sudah lama berlaku. Katanya, tekad politik untuk hidup bersama dan membina satu masa depan bersama yang diangkat Gagasan 1Malaysia sudah menjadi polemik sejak tahun 1900 lagi. Sementara, tempoh masa antara 1900-1955 bolehlah dianggap tahap pertama, dan paling kritikal, dalam kemunculan wacana politik baru ini. Pada masa itu, hasrat membina satu negara bangsa (*nation-state*) yang baru bertembung dengan ikatan kekitaan yang bersifat primordial dalam satu keadaan masyarakat yang amat kompleks.

Mengikutnya, tiga istilah penting yang menjadi konteks polemik mengenai pembinaan identiti kebangsaan pada masa itu ialah bangsa, *minzu* dan *nation* iaitu istilah yang berfungsi sebagai komuniti dalam bahasa Melayu, Cina dan Inggeris. Ia menjadi asas untuk menyatakan pandangan serta inspirasi masing-masing tentang kedudukan dan identiti politik mereka di Tanah Melayu. Pada

dekad 1930an, kontroversi desentralisasi membawa kepada pertembungan secara langsung antara pandangan orang Melayu dan wakil penduduk Cina di Negeri-negeri Selat yang menuntut hak dan status politik sebagai orang tempatan dan menafikan kedudukan orang Melayu sebagai bangsa penentu (*definitive people*).

Dalam pada itu mengikut Wang Gungwu (1970), sikap orang Cina terhadap proses pembentukan negara bangsa adalah berlaku secara bertahap. Pada peringkat awal, orang Cina masih berkiblatkan negara asalnya, China; tahap kedua, mereka mulai mengadaptasikan kehidupannya dengan sistem perundangan dan institusi ekonomi baru di bawah British. Ketiga, mulai memperjuangkan pembentukan negara bangsa di Persekutuan Tanah Melayu. Dalam menanggapi isu “negara-bangsa”, Gungwu membahagikan orang Cina kepada tiga kumpulan iaitu:

- a. Kumpulan A, tidak mempedulikan tentang perkembangan politik dan baginya kehidupan politik adalah tidak relevan.
- b. Golongan B, akan memberi perhatian dengan syarat ia memberi kesan terhadap kehidupannya.
- c. Kumpulan C, lebih bersungguh-sungguh menyedari akan kuasa politik Melayu, tetapi sebahagian kecil sahaja daripadanya cuba memahami kedinamikan nasionalisme Melayu.

Dalam membincangkan mengenai faktor kemajmukan masyarakat Malaysia sebagai penghalang pembinaan negara bangsa, hujah ini tidak dipersetujui oleh Tan Chee Beng, (198). Ini adalah kerana, orang Melayu dan orang Cina tidak membenci antara satu sama lain berdasarkan ras. Baginya, yang menghalang perpaduan ialah kerana wujudnya kepentingan-kepentingan etnik yang berkonflik, sistem politik yang berdasarkan sentimen kaum, dan juga faktor-faktor lain. Menurutnya, untuk mencari asas perpaduan, kita harus mengingatkan rakyat Malaysia, bahawa bukan orang Cina atau orang India yang menghalang kemajuan ekonomi Melayu; juga bukan orang Melayu yang mengakibatkan kemiskinan atau pengangguran dalam kalangan orang Cina, kaum India dan lain-lain. Yang mengakibatkan masalah-masalah ini ialah sistem sosioekonomi kita. Jadi kita harus menentang mereka yang cuba menjadikan masalah ekonomi sebagai isu perkauman. Kita juga perlu menghapuskan stereotaip bahawa orang Cina kaya, orang Melayu semua ditolong oleh kerajaan. Hanya sebilangan kecil orang Cina kaya dan hanya sebilangan kecil orang Melayu yang menjadi kaya di bawah Dasar Ekonomi Baru. Kebanyakan orang Malaysia, sama ada Melayu mahupun Cina, India, orang Asli, Bidayuh dan lain-lain, berada dalam kelas ekonomi yang rendah.

Secara keseluruhannya, bagi mempercepatkan pembinaan negara bangsa hendaklah menanamkan semangat patriotik dan nasionalisme dalam kalangan rakyat Malaysia. Dalam hal ini ada pengkaji melihat universiti boleh memainkan peranan penting dalam pembentukan negara-bangsa (Haley, 1979; Sharom Ahmat, 1980) terutama pada era selepas merdeka. Mengikut Sharom, salah satu peranan asas pendidikan universiti ialah menanamkan kesedaran tentang hubungan etnik ke arah mewujudkan perpaduan, mengelakkan prasangka, tidak bertolak ansur dan sebagainya. Begitu juga dengan adanya universiti ia akan mempercepatkan pertumbuhan ekonomi dan seterusnya menghasilkan peluang pekerjaan kepada rakyat Malaysia. Ini secara tidak langsung akan mewujudkan kesamaan ekonomi dan sosial, integrasi sosial dan menggalakkan partisipasi semua kaum dalam kehidupan nasional.

KONSEP 1MALAYSIA

Gagasan 1Malaysia diperkenalkan oleh Perdana Menteri Malaysia yang ke enam iaitu Dato' Seri Mohd. Najib bin Tun Abdul Razak sewaktu beliau mengambil alih tampuk pemerintahan negara dari Tun Hj Abdullah bin Hj. Ahmad Badawi Perdana Menteri Malaysia yang ke lima pada 5 April 2009. Menyedari kepentingan perpaduan kaum sebagai tonggak kejayaan pembangunan negara ini, maka konsep ini cuba diterapkan kepada semua rakyat Malaysia yang berbilang kaum (Jabatan Penerangan 2009). Konsep yang diperkenalkan ini berpaksikan kepada prinsip "Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan". Secara umumnya konsep 1Malaysia ini bukanlah suatu gagasan baru tetapi merupakan kesinambungan daripada dasar-dasar pemimpin terdahulu. Dalam konsep ini semua kaum diminta tidak mementingkan kaum sendiri sahaja seperti yang ditegaskan dalam ungkapan Perdana Menteri "Kita berdiri, kita berfikir dan bertindak sebagai bangsa Malaysia". Konsep ini mengajak semua pihak dari pelbagai kaum bersama-sama melepasi tembok kepentingan etnik dan kaum sendiri.

Iltizam utama konsep 1Malaysia ialah untuk melaksanakan reformasi dan perubahan bangsa dan negara. Konsep ini bertunjangkan kepada realiti dan sejarah negara. Oleh yang demikian, penghayatan sejarah sangat penting bagi kita memahami konsep 1Malaysia. Sehubungan dengan itu, Perdana Menteri secara jelas memperincikan tiga teras utama konsep 1Malaysia ialah penerimaan, kenegaraan dan keadilan sosial. Teras pertama menekankan kepada perubahan asas perhubungan kaum di Malaysia dari konsep toleransi kepada konsep penerimaan. Teras kedua ialah kenegaraan yang bertunjangkan prinsip-prinsip yang terkandung dalam perlembagaan persekutuan dan ideologi negara Rukun Negara. Manakala teras ketiga ialah mewujudkan keadilan sosial dengan menjadikan sejarah dan pengalaman Mei 1969 sebagai pengajaran (Utusan Malaysia 31 Mei 2009). Tiga prinsip itu bermaksud :

1. Prinsip Penerimaan bermaksud setiap kaum walaupun berbeza keturunan dan agama boleh menerima kaum yang lain seperti rakan setia.
2. Prinsip Kenegaraan bermaksud semangat nasionalis, patriotik dan cintakan tanah air seperti yang diterapkan oleh pemimpin-pemimpin terdahulu diterap dan dihayati oleh semua kaum.
3. Prinsip Keadilan Sosial bermaksud setiap kaum tanpa mengira latar belakang dan agama diberi keadilan sebaik mungkin dari segi kebajikan dan sosial (Jabatan Penerangan 2009).

Justeru untuk memastikan kejayaan konsep ini maka ketiga-tiga teras ini disokong pula oleh lapan nilai murni. Nilai-nilai murni ini seharusnya diterapkan di kalangan rakyat dan pemimpin dengan harapan ia dapat menyatupadukan semua pihak kepada satu matlamat untuk negara. Menurut Prof. Madya Datuk Zainal Abidin Borhan, demi kejayaan konsep ini, 1Malaysia mesti berada dalam pemikiran setiap rakyat. 1Malaysia adalah satu "mind set" yang perlu dimiliki rakyat negara ini kerana ia datang dari seorang negarawan. (*Berita Harian*, 19 April 2009). Maka barulah semangat perkongsian membina negara bangsa dapat wujud. 1Malaysia menetepekikan soal warna kulit dalam usaha membentuk budaya lebih cemerlang. Lapan nilai tersebut ialah:

- i) Budaya Kecemerlangan
Budaya kecemerlangan perlu dilaksanakan secara berterusan dengan mementingkan prestasi sebagai tahap pengukuran tahap pencapaian dan kemajuan. Ketepatan masa, ketepatan pengukuran, jadual penyampaian dan kualiti amat berhubung rapat bagi menentukan kecemerlangan dan kejayaan.

- ii) **Ketabahan**
Setiap perjuangan dan pelaksanaan kerja memerlukan ketabahan dan ketekunan. Semangat bekerja keras, dedikasi serta tabah menghadapi segala rintangan dan dugaan adalah ramuan terbaik mencapai sesuatu matlamat. Semangat juang yang tinggi dan berpendirian teguh perlu ada bagi mencapai kejayaan diri, masyarakat dan negara.
- iii) **Rendah Hati**
Merendah diri yang dimaksudkan tidak bererti tunduk atau mengalah tetapi segala kemampuan dan kebolehan yang dimiliki tidak perlu ditunjuk dan dibanggakan dengan cara yang tidak digemari masyarakat Malaysia. Sikap merendah diri ini perlu bersesuaian dengan masa, keadaan dan tempat di mana kita berada.
- iv) **Penerimaan**
Penerimaan semua kaum untuk mendapatkan yang terbaik amat diperlukan bagi membina sebuah negara bangsa. Semua peluang seperti pendidikan, biasiswa, subsidi, bantuan kewangan dan agihan projek perlu adil bagi mencerminkan keperluan '1Malaysia'. Pembangunan diri tanpa mengambil mengira jantina dan latar belakang etnik sebaliknya ditentukan oleh keupayaan peribadi dan bakat seseorang.
- v) **Kesetiaan**
Kesetiaan adalah prinsip yang amat diperlukan dalam apa jua keadaan. Kesetiaan kepada Raja dan Negara merupakan prinsip penting dalam Rukun Negara yang wajib dipegang erat oleh setiap rakyat negara ini tanpa berbelah bagi.
- vi) **Meritokrasi**
Meritokrasi menekankan persaingan secara terbuka berasaskan kriteria-kriteria yang ditetapkan dan sesiapa yang berjaya memenuhi kriteria-kriteria tersebut berhak dipilih. Pemilihan berasaskan prestasi dan budaya cemerlang akan memaksimumkan potensi Malaysia dalam semua bidang.
- vii) **Pendidikan**
Pendidikan dan pengetahuan adalah prasyarat penting untuk mana-mana negara mencapai kejayaan. Kekuatan dan ketahanan negara dan bangsa adalah berasaskan kepada masyarakat yang berpendidikan dan berpengetahuan mengatasi kekuatan ketenteraan.
- viii) **Integriti**
Adalah penting bagi sesebuah kerajaan untuk mendapat kepercayaan dan keyakinan rakyat. Kepercayaan dan keyakinan ini lahir dan diperolehi menerusi nilai-nilai integriti. Nilai ini perlu diamalkan oleh semua pihak daripada pemimpin sehingga semua peringkat tanpa mengira kedudukan. Kepentingan peribadi dalam segala perlakuan dan tindakan haruslah diketepikan demi meletakkan kepentingan negara sebagai nilai paling utama.

REKA BENTUK KAJIAN

Untuk mendapatkan kefahaman yang meluas maka kajian lapangan dijadikan sebagai reka bentuk kajian ini. Penyelidikan telah membangunkan sebuah instrumen bagi menilai tahap pemahaman dan penerimaan berhubung elemen-elemen konsep 1Malaysia. Instrumen tersebut terhasil menerusi dapatan sebuah kajian kumpulan fokus dan juga dengan merujuk dokumen rasmi 1Malaysia yang

diterbitkan oleh Pejabat Perdana Menteri dan juga Kementerian Komunikasi, Maklumat dan Kebudayaan.

Memandangkan kajian ini merupakan usaha awal memahami tahap pemahaman dan penerimaan konsep 1Malaysia, sejumlah 422 pelajar dari sebuah institusi pengajian tinggi di utara Malaysia telah dijadikan sampel kajian. Umumnya instrumen tersebut empat konstruk iaitu: Bahagian A-Pemahaman, Bahagian B-Penerimaan dan Cabaran, Bahagian C-Saluran Maklumat dan Bahagian D-Latar Diri. Secara khususnya terdapat sejumlah 39 soalan di Bahagian A dengan 6 soalan mengukur kefahaman berhubung matlamat 1Malaysia. Manakala 8 soalan lagi pula menilai kefahaman pelajar tentang teras perpaduan yang mengandungi 3 elemen. Sejumlah 24 soalan lagi meneroka kefahaman berhubung laman nilai aspirasi 1Malaysia. Konstruk penerimaan dan cabaran pula diwakili oleh 15 item soalan tertutup dan 2 item soalan terbuka. Sejumlah 13 item dikemukakan bagi mengesan keberkesanan penyaluran gagasan 1Malaysia. Soalan latar diri terdiri dari 10 soalan berhubung bangsa, agama, asal, pendidikan dan juga maklumat keluarga.

Hasil ujian kebolehpercayaan dimensi-dimensi kajian mencatatkan nilai alfa 0.677 (matlamat), 0.821 (teras perpaduan), 0.895 (nilai aspirasi), 0.812 (penerimaan) dan 0.626 (cabaran). Menurut saranan Schmitt (1996) dan Hair, Babin, Money dan Samouel (2003), kesemua tahap alfa tersebut berada di antara tahap sederhana dan tinggi.

Pensampelan rawak mudah digunakan dengan mengedarkan sejumlah 500 borang soal selidik. Walau bagaimanapun jumlah yang diperoleh kembali adalah sebanyak 422 set. Data yang diperoleh dianalisis menggunakan analisis deskriptif, frekuensi, ujian-t, ujian korelasi dan ANOVA menerusi aplikasi SPSS versi 16.

DAPATAN KAJIAN

Daripada sejumlah 422 responden, 170 (40 peratus) adalah berbangsa Melayu, 140 (33 peratus) Cina, 78 (19 peratus) India, bumiputera Sabah-Sarawak seramai 27 (6.3 peratus) dan bangsa lain seramai 7 (1.7 peratus). Majoriti daripada mereka berasal dari bandar (42 peratus), 32.7 peratus dari kawasan kampung, 20.6 peratus tinggal di pekan sementara 4.7 peratus pula adalah dari bandar raya. Para responden sebahagian besarnya mempunyai pengalaman bersekolah aliran kebangsaan yakni sekitar 83.2 peratus, sekitar 12.6 peratus adalah aliran sekolah jenis kebangsaan, 3.6 peratus lagi sekolah agama dan hanya 0.7 peratus daripada sekolah swasta. Dari segi pengalaman melalui apa-apa aktiviti 1Malaysia, 230 responden (54.5 peratus) tidak pernah mengikuti apa-apa program manakala 192 (45.5 peratus) menyatakan bahawa mereka pernah mengikutinya sekurang-kurangnya sekali. Dari segi latar ekonomi pula, sebahagian besar mereka (73.5 peratus) menunjukkan tahap pendapatan penjaga dari RM3000 ke bawah. 20.6 peratus daripada mereka mempunyai penjaga yang berpendapatan di antara RM3001 hingga RM5000 dan hanya 25 responden (5.9 peratus) mencatatkan keluarga berpendapatan melebihi RM5000. Data juga menunjukkan 38.4 peratus sebagai peniaga atau bekerja sendiri, 25.6 peratus responden penjaga adalah bekerja di sektor swasta, 20.4 peratus lagi bekerja dengan kerajaan dan sekitar 15.6 peratus lagi tidak bekerja atau sudah bersara. Daripada 422 responden, dilaporkan 22.5 peratus penjaga mereka berkelulusan sekurang-kurangnya diploma, 51.4 peratus lagi berkelulusan sekolah menengah dan 26.1 peratus hanya sekadar sekolah rendah.

PEMAHAMAN 1MALAYSIA

Umumnya, hasil analisis deskriptif menunjukkan bahawa para responden mempunyai tahap pemahaman yang agak baik terhadap usaha-usaha pembinaan matlamat gagasan 1Malaysia. Dengan min skor keseluruhan dimensi ini iaitu 3.52 bagi skala 1 hingga 5, dapat disifatkan para pelajar institusi pengajian tinggi ini tahu atau berpengetahuan tentang tujuan gagasan 1Malaysia. Menerusi Jadual 1, didapati empat item pertama memperlihatkan min skor yang sangat cenderung ke arah tahap sangat bersetuju. Majoriti responden memberi persetujuan yang sangat tinggi terhadap matlamat 1Malaysia yang berhasrat menjadikan rakyatnya bertindak sebagai bangsa Malaysia. Item matlamat tersebut mencatatkan min skor 4.21. Tetapi dua item terakhir pula sebaliknya cenderung kepada tahap tidak bersetuju.

Jadual 1

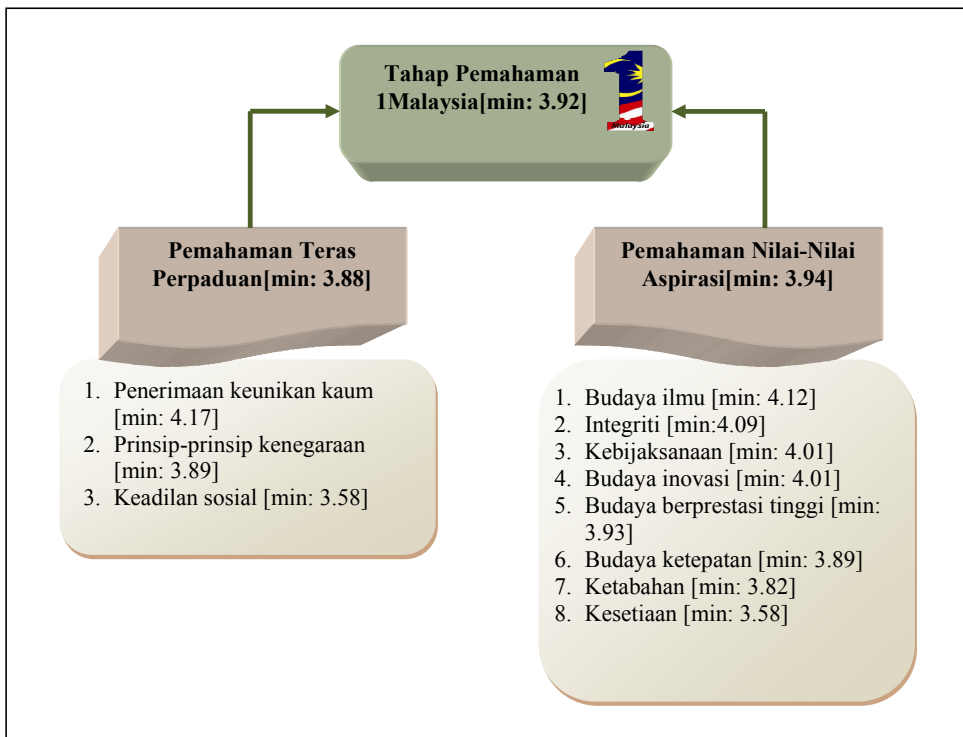
Min Skor Item Pemahaman Matlamat 1Malaysia

	Item	Min Skor	Sisihan Piawai
1.	1Malaysia dapat mengukuhkan lagi perpaduan nasional.	3.93	.78
2.	1Malaysia bertujuan agar rakyat Malaysia bertindak sebagai bangsa Malaysia dan bukannya berasaskan kaum.	4.21	.71
3.	1Malaysia menekankan persoalan integrasi di samping menjaga kepentingan semua kaum.	3.96	.76
4.	1Malaysia adalah satu dasar Kerajaan Malaysia yang baru.	3.90	.85
5.	1Malaysia bukan bertujuan mengubah identiti kaum kepada satu identiti nasional yang sama.	2.37	.90
6.	1Malaysia bukan ke arah kesamarataan hak tanpa mengira realiti dan sejarah Malaysia.	2.73	1.08
	Min Keseluruhan	3.52	.40

Dapatan kajian menyimpulkan bahawa para responden umumnya mempunyai pemahaman yang baik berhubung konsep 1Malaysia. Ini kerana dua elemen utama 1Malaysia iaitu teras perpaduan dan nilai-nilai aspirasi mencatatkan min skor 3.92. Jika ditinjau min skor setiap elemen tersebut, tiada perbezaan yang ketara kerana min skor elemen teras perpaduan ialah 3.88 manakala bagi nilai-nilai aspirasi pula ialah 3.94. Rajah 1 memperincikan min skor bagi setiap komponen kedua-dua elemen utama tersebut.

Berdasarkan ketiga-tiga komponen teras perpaduan, didapati responden meletakkan komponen penerimaan terhadap keunikan setiap kaum yang ada di Malaysia sebagai landasan untuk memahami konsep 1Malaysia. Dengan min skor 4.17, ciri tersebut mencatatkan tahap tertinggi berbanding komponen memahami 1Malaysia sebagai antara asas di dalam prinsip-prinsip kenegaraan dan komponen keadilan sosial. Dari analisis yang dibuat, keadilan sosial memperlihatkan tahap pemahaman yang terendah.

Meninjau penerapan nilai-nilai aspirasi iaitu komponen budaya ilmu, integriti, kebijaksanaan dan budaya inovasi, hasil analisis menunjukkan tahap pemahaman adalah sangat tinggi. Ini kerana skor min keempat-empat komponen tersebut mencatatkan min skor 4 ke atas atau sangat dipersetujui. Sementara itu min skor bagi empat lagi komponen mencatatkan tahap pemahaman responden yang tinggi. Komponen kesetiaan yakni 1Malaysia dapat membina semangat kesetiaan kepada negara dan kesediaan untuk berbakti dan berkorban demi negara dikenal pasti sebagai mempunyai min skor yang terendah di antara lapan nilai aspirasi 1Malaysia.

Rajah 1: Skor Min Tahap Pemahaman 1Malaysia Mengikut Elemen.

PENERIMAAN 1MALAYSIA

Aspek terakhir kertas ini adalah untuk membincangkan tahap penerimaan konsep 1Malaysia dalam kalangan responden. Umumnya dapat disimpulkan bahawa tahap penerimaan 1Malaysia berada di paras sederhana dengan min skor keseluruhan ialah 3.66. Angka tersebut juga menunjukkan bahawa sungguhpun pemahaman 1Malaysia adalah tinggi, tetapi penerimaan terhadap gagasan tersebut tidak seiring dengan tahap pemahamannya (min skor 3.92). Dapat ditafsirkan di sini bahawa pada dasarnya idea pembentukan negara-bangsa melalui idea 1Malaysia merupakan sebuah gagasan yang berpotensi serta menunjukkan penerimaan dalam kalangan remaja berdasarkan konteks kajian ini. Walau bagaimanapun, dengan merujuk analisis yang dilakukan, idea ini belum mencapai tahap penerimaan yang tinggi.

Jadual 2

Min Skor Item Tahap Penerimaan 1Malaysia

	Item Konstruk Penerimaan	Min Skor	Sisihan Piawai
1.	Sebagai rakyat Malaysia saya menyokong konsep 1Malaysia.	4.00	.78
2.	Bagi saya konsep 1Malaysia penting dalam masyarakat berbilang kaum.	4.13	.80
3.	Saya perlu menyokong konsep 1Malaysia kerana ia berupaya membentuk sebuah bangsa Malaysia yang membangun.	3.99	.70
4.	Saya akan menggalakkan keluarga menyokong konsep 1Malaysia kerana ia menyumbang kepada keadilan ekonomi dan sosial.	3.87	.83
5.	Saya menyokong konsep 1Malaysia kerana ia bukan hanya sekadar sebuah strategik politik pihak tertentu.	3.07	1.30
6.	Bagi saya konsep 1Malaysia boleh berjaya dalam ekonomi keadaan sekarang.	2.91	1.17
	Min keseluruhan	3.66	0.70

Berpandukan Jadual 2 di atas berhubung item-item tahap penerimaan, didapati responden memberi tahap persetujuan yang sangat tinggi terhadap penerimaan 1Malaysia yang melibatkan perkara berkaitan kewarganegaraan dan kepelbagaian kaum. Responden menerima gagasan ini kerana yakin ianya sesuai dan perlu bagi sebuah negara yang bersifat pelbagai masyarakat. Mereka menunjukkan persetujuan tinggi tentang keperluan mewujudkan sebuah keadaan kebersamaan dalam hidup sebagai warga Malaysia. 1Malaysia dianggap amat penting lebih-lebih lagi dalam konteks berbilang kaum.

Persoalan keharmonian masyarakat dengan asas ekonomi dan sosial merupakan satu lagi aspek yang berupaya membina negara bangsa. Dua aspek ini yang turut terkandung dalam 1Malaysia merupakan antara dua lagi ciri sokongan yang menunjukkan tahap penerima dalam kalangan responden. Item berkait dengan keadilan ekonomi dan sosial menunjukkan tahap penerimaan yang tinggi.

Sementara itu, bagi dua item terakhir yang melibatkan politik dan ekonomi semasa, responden kelihatan agak sedikit kurang menampakkan keyakinan untuk menerima 1Malaysia. Min skor item berkaitan politik menunjukkan bahawa responden sedikit menolak 1Malaysia apabila gagasan itu berbaur politik. Manakala dari segi ekonomi pula, ternyata ia mempunyai impak semasa terhadap potensi 1Malaysia. Dengan min skor yang paling rendah berbanding item-item tahap penerimaan gagasan tersebut, keadaan ekonomi semasa disifatkan kurang menyokong ke arah penerimaan 1Malaysia.

Untuk meninjau perkaitan di antara pemahaman konsep 1Malaysia dengan penerimaannya secara mendalam, beberapa ujian inferensi telah dilakukan ke atas data kajian. Hasil ujian korelasi untuk menilai bentuk hubungan di antara pemahaman konsep 1Malaysia dan penerimaannya memperlihatkan situasi yang positif. Ujian korelasi *pearson* di antara matlamat dan pemahaman matlamat dengan penerimaan 1Malaysia menunjukkan tahap perhubungan yang signifikan serta positif. Responden pada amnya menunjukkan bahawa semakin tinggi kefahaman mereka terhadap matlamat 1Malaysia maka semakin tinggi juga tahap penerimaan gagasan tersebut. Begitu juga dengan hasil ujian korelasi menunjukkan keadaan yang sama berlaku terhadap tahap pemahaman dengan penerimaan. Walau bagaimanapun, nilai korelasi (r) bagi kedua-dua konstruk tersebut menunjukkan tahap perhubungan yang berlaku adalah berada di tahap yang sederhana sebagaimana menurut Jadual 3.

Jadual 3

Ujian Korelasi Di Antara Matlamat Dan Pemahaman Dengan Penerimaan 1Malaysia

Matlamat	Penerimaan
r	0.49**
n	422
p	0.01
Pemahaman	Penerimaan
r	0.46**
n	422
p	0.01

** r adalah signifikan pada $p > 0.01$ **CABARAN**

Di samping meneroka tahap kefahaman dan penerimaan, kajian itu turut berusaha mengenal pasti apakah cabaran-cabaran gagasan 1Malaysia. Untuk mencapai matlamat tersebut, responden telah diajukan dengan sembilan soalan yang merangkumi empat aspek iaitu ekonomi, sosial, politik dan pentadbiran kerajaan. Keempat-empat aspek tersebut merupakan inti pati perkara yang menjadi tema utama berkaitan cabaran 1Malaysia hasil daripada analisis kumpulan fokus kajian penyelidikan terdahulu. Jadual 4 memaparkan skor min empat aspek cabaran tersebut.

Jadual 4

Min Skor Cabaran 1Malaysia

Aspek	Min Skor	Sisihan Piawai
Ekonomi	4.05	0.68
Sosial	3.67	1.35
Pentadbiran kerajaan	3.00	0.65
Politik	2.94	0.81

Daripada empat cabaran yang diteliti, ekonomi menunjukkan min skor yang paling tinggi. Merujuk item-item yang dikemukakan, responden berpendapat bahawa agihan ekonomi serta isu-isu berhubung keseimbangan ekonomi merupakan cabaran utama dalam menjayakan 1Malaysia. Tidak keterlaluan juga dikatakan bahawa faktor ekonomi merupakan antara tumpuan utama dalam membangunkan negara bangsa yang bukan sahaja dalam konteks 1Malaysia tetapi juga menurut kaca mata generasi muda masa kini. Sementara itu aspek sosial mencatatkan skor min kedua tertinggi. Boleh ditafsirkan bahawa responden berpandangan situasi sosial ketika ini berpotensi kurang menyokong merealisasikan 1Malaysia. Antara isu berkaitan ialah seperti situasi sistem pendidikan, isu perkauman, serta penonjolan imej perkauman yang tidak seimbang oleh media massa. Pentadbiran kerajaan juga menunjukkan min skor yang ia satu lagi cabaran terhadap 1Malaysia. Walau bagaimanapun tahap cabaran ini adalah tidak begitu tinggi. Aspek cabaran ini menyatakan bahawa sistem pentadbiran sedia ada kurang berkesan menyokong gagasan 1Malaysia.

RUMUSAN

Daripada kajian ini dapatlah disimpulkan bahawa pemahaman para pelajar Universiti Utara Malaysia terhadap sesetengah prinsip gagasan 1Malaysia adalah sudah baik. Misalnya, mereka telah memahami beberapa prinsip yang terdapat dalam gagasan 1Malaysia terutama yang berkaitan dengan kewarganegaraan dan kepelbagaian kaum, komponen budaya ilmu, integriti serta budaya inovasi. Mereka memahami bahawa prinsip teras gagasan ini adalah bertujuan teras untuk memperkukuhkan perpaduan kebangsaan. Begitu juga mereka faham dan menerima hakikat bahawa walaupun rakyat Malaysia mempunyai cara hidup, amalan dan kebudayaan yang berbeza, namun masing-masing harus menerima di antara satu sama lain sebagai bangsa Malaysia.

Namun mereka kurang memahami mengenai prinsip kenegaraan terutama yang menyentuh persoalan yang berkaitan dengan konsep nasionalisme dan patriotisme iaitu semangat cintakan negara yang telah dibina sejak negara kita mencapai kemerdekaan pada 31 Ogos 1957 dan terbentuknya Malaysia pada tahun 1963 berteraskan Perlembagaan Negara dan Rukun Negara. Hal yang sama berlaku terhadap pemahaman mereka terhadap prinsip keadilan sosial, iaitu setiap kaum dan etnik di negara ini tanpa mengira latar belakang hidup dan agama akan diberikan keadilannya sebaik mungkin daripada segi kebajikan dan aspek sosial yang lain.

Satu lagi yang agak menarik ialah walaupun tahap pemahaman mereka terhadap sesetengah konsep 1Malaysia adalah positif namun dari segi penerimaan terhadap gagasan tersebut tidak seiring dengan tahap pemahamannya. Ringkasnya, walaupun mereka faham dengan baik mengenai prinsip tersebut, namun mereka kurang menerimanya terutama yang melibatkan unsur-unsur politik dan ekonomi.

Senario yang dinyatakan tadi sebenarnya merupakan perkara biasa terhadap sebarang perubahan budaya yang diperkenalkan dalam masyarakat (Kroeber, 1948; Tylor, 1875). Adalah menjadi kebenaran sosiologi (*sociological truism*) bahawa penerimaan idea, konsep atau gagasan baru oleh sesebuah masyarakat adalah bergantung pada beberapa faktor. Pertama, masyarakat memang memerlukan gagasan tersebut kerana tidak berpuas hati dengan keadaan yang lama. Di sini hukum, *necessity is the mother of invention* berlaku. Kedua, idea atau gagasan ini boleh membawa keuntungan (Linton, 1936) malah dianggap sebagai penyelesaian kepada masalah mereka (Parson, 1936; Herskovits, 1948). Jadi dalam konteks ini penerimaan atau penolakan para pelajar UUM terhadap konsep 1Malaysia adalah bergantung kepada faktor-faktor di atas.

Untuk menyelesaikan masalah ini dicadangkan supaya kerajaan memberi harapan kehidupan yang lebih baik kepada rakyat dengan cara memperbetulkan konsep falsafah pembangunan. Ini dapat dilakukan dengan cara menjuruskan dasar dan program sosial membangunkan manusia dari semua aspek material, jasmaniah, sosial, moral, intelektual, kebudayaan dan spiritual dengan kaedah-kaedah yang mengutamakan unsur-unsur perpaduan bangsa dan rakyat. Tegasnya, ia tidak menafikan hak-hak suku bangsa yang sah yang tidak bertentangan dengan kehendak-kehendak perpaduan bangsa dan rakyat.

RUJUKAN

- Covan, M. (2000). Patriotism is not enough. *British Journal of Political Science*, 30(3), 413-432.
- Doob, L.W. (1986). Cypriot patriotism and nationalism. *Journal of Conflict Resolution*, 30(2), 383-396.

- Hair, J.F., Babin, B., Money, A.H., & Samouel, P. (2003). *Essentials of business research methods*. New York: John Wiley & Sons.
- Haley, Mary, A. (1998). Patriotism. *The advocate of peace*, 60(10), 237-238.
- Hankins, Frank, H. (1922). Patriotism and peace. *The Journal of International Relations*, 12(4), 505-523.
- Herskovits, M.J. (1948). Man and his works: the science of cultural anthropology, *American Anthropology*, 39, 259-264.
- Jabatan Penerangan. (2009). *IMalaysia*. Dipetik dari <http://www.penerangan.gov.my/>
- Jordan, A., (1904). The bias of patriotism. *International Journal of Ethics*. 15(1), 1-27.
- Kassim Ahmad. (1986). Masalah perpaduan bangsa dan rakyat di Malaysia. *Jurnal Antropologi dan Sosiologi*, 14, 111-130.
- Kroeber, A.L (1948). *Anthropology*. New York: Harcourt Brace
- Linton, R. (1936). *The study of man: an introduction*. New York: Appleton.
- Parson, T. (1936). *The social change*. New York: The Free Press.
- Schmitt, N. (1993). Uses and abuses of coefficient alpha. *Psychological Assessment*, 8(4), 350-353.
- Sharom Ahmat. (1980). Nation building and the university in developing countries: the case of Malaysia. *Higher Education*, 9(6), 721-741.
- Tan Chee Beng. (1984). Mencari asas perpaduan untuk masyarakat Malaysia. *Jurnal Antropologi dan Sosiologi*, 12, 29-37.
- Tan Liok Ee. (1996). Bangsa, minzu dan nation: satu usaha memahami polemic nasionalisme di Semenanjung Tanah Melayu, 1900-1995. *Kajian Malaysia*, XIV(1 &2), 37-71.
- Taylor, E.B. (1875). *Primitive culture*. London: John Murray
- Utusan Malaysia (2009). 31 Mei 2009
- Wan Mohd Nor Wan Daud. (2011). *Budaya ilmu dan gagasan IMalaysia: membina Negara maju dan bahagia*. Kuala Lumpur: Akademi Kenegaraan Biro Tata Negara.
- Wang Gungwu. (1970). Politics in Malaya. *The China Quarterly*, 43, 1-30.